Chi tiêu chính phủ cho giáo dục và xuất khẩu công nghệ cao: Bằng chứng thực nghiệm tại châu Á - Thái Bình Dương

Trần Văn Tuấn
Trường Đại học Tài chính – Marketing.
Phạm Quốc Việt
Trường Đại học Tài chính – Marketing.
Lê Vũ Hội
Trường Đại học Tài chính – Marketing.
Đoàn Ngân Hà✉
Trường Đại học Tôn Đức Thắng; **Email:** doanNganha@tdtu.edu.vn.

Ngày nhận bài: 05/12/2024 | **Biên tập xong:** 02/7/2025 | **Duyệt đăng:** 12/7/2025

TÓM TẮT: Nghiên cứu này mở rộng định hướng tiếp cận về 17 mục tiêu Phát triển Bền vững của Liên Hợp Quốc bằng cách kiểm tra số liệu giáo dục đại học (SET) có điều tiết mối quan hệ giữa chi tiêu của chính phủ cho giáo dục (CTCP) và xuất khẩu công nghệ cao (XKCNC) hay không. Nhóm tác giả áp dụng phương pháp Moment tổng quát (GMM) để phân tích dữ liệu bảng của 36 quốc gia khu vực châu Á - Thái Bình Dương trong giai đoạn 2009–2021. Phương pháp GMM giúp giảm thiểu các vấn đề như tự tương quan, phương sai thay đổi và nội sinh trong ước lượng dữ liệu bảng. Kết quả thực nghiệm cho thấy tỷ lệ nam giới tham gia SET cao hơn thúc đẩy XKCNC. Tuy nhiên, nghiên cứu cũng phát hiện rằng CTCP cao hơn lại có tác động ngược chiều đến XKCNC. Ngoài ra, kết quả cho thấy SET đóng vai trò điều tiết mối quan hệ giữa chi tiêu chính phủ và XKCNC. Phát hiện này ủng hộ các lý thuyết về vốn nhân lực, đổi mới sáng tạo và phân bổ nguồn lực không hiệu quả trong tài liệu trước đây. Cuối cùng, nghiên cứu đóng góp các khuyến nghị chính sách thực tiễn nhằm nâng cao XKCNC bền vững tại các quốc gia Châu Á - Thái Bình Dương thông qua phát triển vốn nhân lực và tối ưu hóa chi tiêu giáo dục của chính phủ.

TỪ KHÓA: Chi tiêu chính phủ, giáo dục, giáo dục đại học, xuất khẩu công nghệ cao, các quốc gia châu Á - Thái Bình Dương, phương pháp Moment tổng quát (GMM).

Mã phân loại JEL: C39, G79.

DOI: https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2025.232.........

1. Giới thiệu

Trong bối cảnh các quốc gia Châu Á - Thái Bình Dương hướng tới mô hình tăng trưởng dựa trên tri thức và đổi mới sáng tạo, câu hỏi